

GABRIELA BOANGIU¹, ROMÂNIA

Interviu cu domnul dr. Alexandru Stănescu, directorul Muzeului de Etnografie Braşov şi al Muzeului Civilizaţiei Urbane Braşov

Gabriela Boangiu: - Sunteți o personalitate remarcabilă a spațiului cultural al Braşovului și, de asemenea, foarte apreciat în comunitatea științifică a istoricilor și etnologilor din România – aduceți în comunitate un trecut semnificativ. V-aș ruga să povestiți despre conceptele care stau la baza strategiei dumneavoastră manageriale, cea care conduce la realizarea proiectelor culturale și expozițiilor pe care le propuneți publicului larg.

Dr. Alexandru Stănescu: - Este vorba despre o cu totul altă viziune asupra etnografiei, pentru că, fără să fiu foarte modest, niciodată nu am apreciat etnografiile care încercau să-și ducă discursul spre simboluri și înțelepciunea care vine de departe, pentru că eu consider că etnografia noastră de astăzi păgubește, de fapt, din punctul de vedere al informațiilor, că nu cercetează influențele și prelungirile venite dinspre urban către lumea satului, pentru că eu nu cred că există vreun obicei, vreun element de port, vreun accesoriu, nu cred că există nici la nivelul imaterial, lucruri care să nu fi suferit influența culturii și civilizației urbane. Lucrurile, după mine, trebuie nuanțate. Manifestările de la sat, ritualurile și cele precreștine, și cele păgâne, și cele care țin de perioada Evului Mediu sau perioada pre-modernă, după mine, în foarte multe dintre ele se văd influențe care provin din lumea urbană. Și în lucrurile astea se regăsesc și orașenii de multe ori. De aceea există o legătură mare a orașului cu satul, și o anumită nostalgie. Nu cred că este foarte diferită lumea orașului de lumea satului cum ne-am dori noi și acesta cred că este ingredientul care dă sare și piper activităților noastre. Eu personal nu cred că putem vorbi de o continuitate exclusiv rurală, atâta vreme cât ne uităm la costume și începem să luăm materialele la rând sau să facem o comparație între ce este cumpărat cu ce este produs în casă, păi de vreo sută – o sută și cizeci de ani suntem cam urbanizați: ghete, cojoace, pantofi, materiale – postav, mătase. În afară de îmbrăcămintea de mers la coasă sau la alte activități, din in sau cânepă, care nu s-au prea păstrat, cred că mai mult ia este făcută în casă, în rest: basmale cumpărate, pieptare cumpărate, chimire cumpărate, în plus... ață colorată. Disoluția satului și urbanizarea lui nu a început alaltăieri, poate a fost oprită de comunism, pentru că niște structuri mai arhaice nu au acceptat comunismul și au păstrat tot felul de evenimente, de sărbători, de solidarități, dar disoluția a început în zorii epocii moderne... la 1848, 1850 sunt mulți îmbrăcați în haine

¹ Cercetător științific III dr. în cadrul Departamentului de Etnografie al Institutului de Cercetări Socio-Umane "C.S. Nicolaescu-Plopsor", Craiova, al Academiei Române.

europene, cam atunci se petrec foarte multe lucruri. Astfel, ingredientul nostru special este că mereu căutăm să vedem în ce măsură o tradiție este autentică și încercăm mereu să descoperim influența urbană, pentru că o găsim în toate manifestările ei, pornind de la imaterial, de la patrimoniul intangibil și ajungând chiar și la cel construit, pentru că și casele de la țară imită conacele și casele orășenești, și preiau încet, încet toate binefacerile progresului și asta se vede mai mult decât înainte, dar și înainte, împărțirea pe camere... și asta arată influența urbană, și asta, după mine, nici nu ridică, dar nici nu coboară însemnătatea culturii tradiționale, ba cumva o îmbogățește. Acesta ar fi un aspect pe care încercăm să-l facem vizibil.

Dr. Alexandru Stănescu și soția sa, Liana Stănescu, în straie tradiționale din Șcheii Brașovului;
foto: Hunor RÁCZ

G. B.: - Ce proiecte culturale inedite v-au provocat imaginarul managerial?

A. S.: - Sunt multe idei care erau în stare latentă, care nu-și aflaseră calea spre împlinire și când s-au ivit condițiile de realizare, le-am pus în practică. Un mare rol în această direcție l-a avut Administrația Fondului Cultural Național, pentru că a fost o perioadă când sursele de finanțare erau limitate, am putea spune, din diferite condiții de administrare care făceau complet neatractivă aplicarea la o finanțare nerambursabilă și singurii care făceau lumină într-o mare întunecată, erau cei de la AFCN care au știut să stabilească niște condiții în care poți să faci un proiect, niște condiții în care poți să

promovezi, să știe să pună limită la unele dintre activități și să promoveze o mare parte dintre proiecte în sfera culturii și nu a turismului sau a comercialului. Deși nu au reușit în totalitate, au fost ca o gură de aer proaspăt și de oxigen într-o atmosferă destul de turbulente. AFCN – ul a fost o rază de lumină și un model de inspirație pentru finanțările publice din Brașov, acesta a fost norocul brașovenilor, că în urma dezbaterilor publice, ghidul de finanțare al municipiului s-a apropiat din ce în ce mai mult de ghidul de finanțare al AFCN-ului, până aproape s-au confundat. Dacă mă gândesc la niște proiecte dragi, trebuie le să menționez pe cele bazate pe istoria gastronomiei și civilizației mesei, dar și a civilizației materiale – sunt o parte importantă a muncii noastre, pentru că poți să spui câte povești vrei, dar oamenii se întâlnesc, socializează și discută la un pahar de alcool, de vin... sau altceva și la o masă, și acasă și în orice alt mediu, și la simpozioane, vernisaje... La masă s-au născut multe colaborări, tot acolo s-au întâmplat și multe trădări în istorie, iar cultura aceasta, civilizația mesei este poate unul dintre puținele lucruri care unește civilizații și națiuni. Proiectele elaborate în acest context al civilizației mesei, au fost importante pentru noi. Alte proiecte însemnate au fost și cele referitoare la miturile și legendele locale pentru că de 3000 de ani civilizația europeană se bazează pe educație, până la o anumită vârstă, pe interpretarea unor basme, legende și mituri. Fie că vorbim de mitologie clasică, fie că vorbim de cu totul alte povești, până și în acest spațiu al creștinismului avem foarte multe povești care nu au legătură nici cu Iisus, nici cu Biblia, care circulă... povești cu Sfânta Vineri și altele, care fac parte din universul și din educația noastră și eu cred că este bine să le aducem în față. Și faptul că am avut privilegiul să mă ocup de cultura tradițională, am fost mereu în avantaj, pentru că eu consider că timpul le rezolvă pe toate, le arată oamenilor și pe unde trebuie să ajungă. Chiar dacă se pornește de la același nivel, și în domeniul tradițiilor, al artelor, al artelor spectacolului sau în domeniul meșteșugurilor, timpul arată valoarea fiecărui lucru. De-asta avem obiecte care sunt utile și frumoase și țin de sute sau mii de ani, și altele care dispar după modă. Toate aceste proiecte care țin de cultura tradițională au avantajul că s-au salvat lucrurile care au rezistat, care și-au dovedit valoarea în timp. Să ne gândim la ia românească...Nu zice nimeni ia turcească sau bulgărească sau de te miri de unde, nu! Nici Matisse nu a pictat-o, nici alte vedete nu s-au îmbrăcat în astfel de ii, ci au luat-o pe aceasta românească pentru că are adevărată valoare și eu zic că ceea ce i-a dat ei valoarea este exact partea asta de urban. Ia cu altiță, iile care vin din mediul urban, care vin din moda jupâneselor... acestea impresionează. La fel și cu alte simboluri – vasul grecesc, Steaua Nordului, Steaua Păstorului, anumite flori... sunt niște simboluri generale și sunt urbane sau princiare sau aristocratice, vin de pe alte elemente, din sculpturi, basoreliefuli, mățasuri scumpe poate unele, dar felul în care românii le-au pus pe cămășile lor, au făcut ca aceste cămăși să nu fie de măritat sau de ieșit la joc, ci să fie niște piese de colecție. Un alt exemplu ar fi fotografiile de artă care devin obiecte de colecție. Generațiile se succed, dar poza există încă, fie la muzeu, fie în colecții diverse, de ce? Pentru că este de artă, pentru că are viața ei proprie, viața ei de obiect de colecție. Așa și iile noastre nu sunt niște cămăși populare, sunt niște obiecte rafinate, elegante, pe care le poate purta și o regină, le poate purta și un top model, se pot lăuda cu ele și designerii de te miri unde și

acest lucru este posibil tot datorită acestui amestec de urban cu rural sau de nobiliar și aristocratic cu lumea satului. De aceea spun că este importantă cultura tradițională pentru că a știut să îmbine sau să preia anumite lucruri din cu totul alte universuri și medii și să transpună într-un mod unic. Cultura tradițională este însemnată pentru că spune lucruri despre popor, despre înțelepciunea lui, iar poporul român a fost unul dintre popoarele înțelepte, pentru că altfel nu am fi reușit să ne răspândim pe un teritoriu atât de mare și chiar să-l și stăpânim fiind aici printre atâte imperii și regate cu o cultură mai însemnată, mă refer la cea urbană sau la cea oficială, dar uite, că ne-a surâs și nouă norocul la un moment dat.

G. B.: - Cum reușiți să colaborați cu colecționarii de artă populară și nu numai? Mai apelează aceștia la specialiștii din muzee pentru o expertiză a obiectelor de colecție achiziționate? Sau dacă mai colaborați cu ei pentru a expune obiecte din colecțiile private alături de colecțiile muzeelor pe care le manageriați?

A. S.: - Încă de la începutul activității mele ca manager, unul dintre scopurile programului meu a fost să creez o comunitate care să se numească MEB, adică a Muzeului de Etnografie Brașov. Eu am zis că muzeul nu este locul unde vrei să te consacră, ci trebuie să vrei să te consacrați și să ai un discurs în legătură cu mediul local, cu mediul județean, cu mediul regional și național. Prima dată am observat că muzeele naționale nu fac nimic pentru zonele etnografice, cu excepția câtorva – Maramureș, Bucovina, zona Deltei Dunării, prin Muntenia și Oltenia..., dar în rest, cam mare tăcerea, adică n-am văzut expoziții intitulate Țara Lotrului sau Țara Zarandului sau pe o subregiune precum Hârtibaciul. Și am dorit să creez în jurul Muzeului de Etnografie o comunitate de interese și de oameni care să vrea ca moștenirea culturală locală, care poate să fie românească, maghiară, săsească, grecească... să fie dusă mai departe și să fie prezentată dintr-o perspectivă interculturală, pentru mai multă diversitate culturală și mai multă culoare și specific local. Atunci am căutat colecționari de textile, femei de la Șezătoare producătoare de diverse obiecte, pictori de icoane, meșteri de obiecte din lemn, de lăzi..., pe care i-am invitat la anumite activități și am început cu ținte mici, unde puteam să implicăm și oameni din mediul extern. Ideea este că noi colaborăm cu colecționari, când ne lipsesc fotografiile, avem la cine să apelăm. Noi ajutăm – le scanăm fotografiile la rezoluția pe care și-o doresc ei. Ei, în schimb ne cedează nouă dreptul de a le utiliza în expoziții. Îi ajutăm cu informații care le lipsesc, pentru că nu știu unde a fost făcută fotografia sau cine este fotografii, noi putem da informația de specialitate, colaborăm cu ei, la fel cu cei din domeniul industriei textile. Ținem o Șezătoare la care participă mai multe doamne din oraș. Cele care vin nu sunt doar femei care știu să coasă sau să-și facă o ie, una este inginer proiectant – ne ajută când dorim să vectorizăm simboluri și să le putem transpune în artă, în artele vizuale, alta se pricepe la grafică, fiecare are o vocație – una este croitoreasă, una încondeiază ouă pe lângă asta... și atunci, încercăm să-i ținem aproape. Ajutăm colecționarii și în alte contexte. De exemplu, noi avem o mașină care ne ajută să curățăm obiectele colecționarilor prin procedeul anoxiei, le putem curăța anumite obiecte, putem curăța cărți, putem curăța documente și astfel colaborăm cu ei, le

oferim servicii care nu pot fi găsite în altă parte. Și încercăm, în măsura în care avem posibilitatea, să prezentăm obiecte, accesorii, podoabe etc., care aparțin și colecționarilor privați, și care, adesea, întregesc expozițiile noastre. Îi și menționăm acolo... scriem *Colecție privată* sau cui a aparținut, tocmai, ca să se vadă colaborarea.

G. B.: - Ce admirați cel mai mult la zona reprezentată de Muzeele pe care le coordonați?

A.S.: - Zona aceasta este specială din două puncte de vedere: în această zonă au existat comunități puternice, cu un nivel de viață și civilizație greu de găsit în alte părți, mă refer atât în partea Transilvaniei, cât și în partea Țării Românești sau Moldovei. Și atunci, toate acele vremuri de prosperitate pe care le-au trăit strămoșii noștri, indiferent de ce etnie au fost, s-au văzut și în cultura și în civilizația lor materială. Era greu de crezut că niște comunități care au ajuns la un anumit nivel de civilizație și de prosperitate să aibă o cultură tradițională vai și amar și să nu aibă ce arăta. Din acest punct de vedere suntem foarte bine plasați și avem un patrimoniu de mare însemnătate culturală, dar nu este cunoscut suficient. Este foarte multă diversitate culturală în regiune, iar moștenirea culturală intangibilă a fiecărei zone din județ este deosebită. Mai avem și norocul că județul nostru este compus din mai multe zone etnografice pe care le împărțim cu alții. De exemplu, împărțim Țara Oltului cu Sibiul, dar noi avem cam două treimi din ea. Împărțim Hârtibaciul cu Sibiul, dar și acolo avem mai mult de jumătate. Împărțim Zona Târnave cu Sibiul și cu Județul Mureș, nu avem Sighișoara, dar avem Rupea și avem multe sate până la ea, cu aceste tradiții specifice Târnaviei. Din punctul meu de vedere, județul Brașov nu poate avea o deschidere locală, ci mai degrabă regională, pentru că noi suntem mai aproape de Sibiu, de Mureș. Chiar dacă nu suntem muzeu național, cum este cel din Sibiu sau cum este muzeul din Cluj, faptul că avem o parte din Buzăul ardelean, faptul că avem parte din zona aceasta de confluență dintre Covasna, Brașov și Târnave, unde sunt sate ungurești sau ceangăești, faptul că avem sate din Țara Lotrului sau Hârtibaci sau Branul și cu Rucărul care se duc peste Carapați, trec de specificul nostru local și ne determină să avem o deschidere mult mai largă, iar însemnătatea valorilor și a civilizației pe care au transportat-o cu ei, mocanii din Țara Bârsei, ne determină să trecem binișor la mari distanțe față de limitele județului nostru. Noi avem cercetare în județele Buzău, Brăila, în Galați, în Cahul, în Comrat, în Basarabia, unde sunt nu una, ci sute de comunități fondate de păstorii români. Bine, zona este mult mai mare, că aceeași situație s-ar aplica și la Bacău și la Huși, dar am urmat o linie a transumanței și am ajuns până la marginea Bugului, dincolo chiar și de Nistru, cu așezări întemeiate de mocani, cu familii care poartă numele mocănești chiar și astăzi. Am făcut acum patru ani, o întâlnire a mocanilor din zona Cahul cu cei din Săcele, am reușit să aducem oameni care erau verișori de fapt, din a patra generație, adică aveau același străbunic, purtau același nume și unul care nu avea nevoie de recomandări după chip, deoarece semănau fizic. Din perspectiva aceasta, a culturii tradiționale și a moștenirii culturale, pe care comunitățile din județul nostru au transmis-o, noi stăm destul de bine. Acum noi facem cercetare pe ardelenii sosiți în București, unde am mers pe două paliere,

pe cultura gastronomică și pe posturile de șefi. De exemplu, inițial ne era greu să înțelegem de ce standardul la mâncarea românească seamănă cu standardele brașovene, dar cu excepția unor restaurante precum „Capșa” sau alte mari restaurante ce se inspirau de la Paris, oamenii care mergeau să mănânce la „Carul cu Bere” erau întâmpinați de patronul care era din satul Cața de aici din Brașov, care avea angajați din satul Fântâna, din Mateiaș, din Homorod, din Cuciulata, din Jibert, deci practic, jumătate din cei care au lucrat pe acolo vreme de câteva decenii, cu fondatori cu tot până la venirea comunismului, „Carul cu Bere” a fost un mare restaurant de aici, din zona noastră, care promova mâncăruri de-ale noastre, din rețetarul nostru. Tot așa am găsit multe restaurante din București cu angajați care

Dr. Alexandru Stănescu în port național din Șcheii Brașovului;
foto: Hunor RÁCZ

proveneau din zona noastră – din Zizin sau din Purcăreni, cu cetățeni veniți din Făgăraș și așa ne-am duminat care a fost rolul lor în difuzarea unor pattern-uri culturale în altă regiune. Și apoi, o mare însemnătate au avut-o șefii de post și de gară, care, majoritatea, provin fie din județul nostru, fie din Sibiu.

Astfel, suntem privilegiați că suntem urmașii unor comunități interesante și care au avut un anumit nivel de viață, pentru că ei au descoperit niște lucruri înaintea altora și s-au folosit de ele și le-au dus și în alte părți și noi acum nu putem face decât să căutăm, să vedem în ce măsură lucrurile acestea au fost utile și frumoase pentru acele comunități și să le prezentăm ca atare. Cercetarea, după mine, este scopul principal al muzeelor. Partea de valorificare este importantă, dar fără cercetare și conservare, nu ai ce să valorifici, nu ai conținut și nu ai ce să arăți. Și în plus, la o țară precum este România, unde vreme de 50 de ani a fost comunism și am avut tot felul de ideologii care de care mai păguboase, și a fost foarte mult patrimoniu care s-a aruncat pe foc sau la rampa de gunoi, este o situație deosebită că încă mai poți face cercetări de teren de unde te poți întoarce cu piese de patrimoniu pentru colecția muzeului. Este importantă cercetarea, pentru că noi, în urma cercetării, ne-am îmbogățit patrimoniul, în urma cercetării găsim și răspunsuri la o multitudine de întrebări pe care ni le pun vizitatorii și în urma cercetării putem să vorbim și în cunoștință de cauză despre realitățile obiective ale județului, despre etnii, despre relațiile dintre ele, despre valoarea unor obiceiuri, tradiții, costume, despre gastronomie, despre civilizația mesei, pentru că ele sunt cumva rezultatul unor astfel de cercetări, realizate în majoritate de colectivul muzeului nostru. Și mai avem un avantaj... am găsit oameni destui care fac parte din comunitatea aceasta construită în jurul muzeului, care participă activ și conștient la activitățile noastre alături de colegii noștri și care învață, de fapt, maniera adevărată și corectă prin care se obțin aceste informații, învață și măsura cu care ele trebuie privite, pentru că întotdeauna este multă subiectivitate. În acest domeniu al culturii tradiționale, puțină lume își aduce aminte mai mult de două-trei generații, adică el, cu părinții și bunicii. Dacă nu există arhive și nu există date, te poate pune în dificultate ca cercetător.

G. B.: - Ce proiecte de viitor specifice celor două muzee ne puteți prezenta succint?

A.S.: - Noi avem două-trei teme însemnate ca cercetare și ca valorificare. Unul este civilizația pastorală din Carpați și Europa, pe care încercăm să o păstrăm, atât prin cercetare propriu-zisă, cât și prin colaborări directe cu instituții similare din Polonia, Slovacia, Ungaria, Moldova, așadar vom continua în această direcție. Partea cu civilizația mesei o vom extinde, pentru că vrem niște relații bune cu alte instituții din România, de exemplu, am fost la Muzeul Județean Olt, din Slatina și la Muzeul Carol I din Brăila, unde... De ce ne-am dus, pentru că ambele orașe sunt atestate în vremea lui Vladislav Vlaicu, acum aproximativ 450 de ani, în legătură cu un privilegiu dat de domnitorul acesta negustorilor brașoveni care aduceau aici brânză, lână și alte lucruri, precum și tot felul de mărfuri – mirodenii și fructe exotice. Pentru noi este foarte importantă și această parte a participării noastre la marele comerț cu venețienii, cu genovezii, cu popoarele orientale prin negustorii levantini. Să vă dau un exemplu, brașovenii primeau hârtie de la venețieni și, în schimb le

furnizau ceara, pentru instituțiile publice. Venețienii ofereau hârtie tot pentru instituțiile publice, pentru magistratul Brașovului..., iar venețienii primeau ceară de aici, din Brașov, tot pentru instituțiile publice, adică la Consiliul celor Zece sau Dogele utilizau ceara de Brașov, ceea ce nu e lucru puțin și ne dă cumva și o unitate de măsură a anvergurii acestui comerț.

Și mai avem și proiectele legate de patrimoniul textil, unde încercăm să prezentăm costumele, accesoriile și instrumentarul utilizat pentru realizarea acestora. Dacă vom avea noroc și vom mai putea să facem și o secție nouă – un muzeu al agriculturii tradiționale, putem umple o hală numai cu obiecte din lemn pentru muncile agricole și toate elementele adiacente... Dar până atunci vom mai vedea.

G. B.: - Am înțeles că faceți parte dintr-o familie românească din Șcheii Brașovului cu o tradiție foarte bogată și o dată cu această moștenire culturală vine și o responsabilitate a salvării acestei tradiții? Cum armonizați prezentul cu trecutul?

A. S.: - Lucrurile se combină între ele, atunci când faci parte dintr-o tradiție, tradiția merge mai departe cu sau fără efortul tuturor. Cine are în spate o tradiție, are deja un patrimoniu însemnat, căci altfel ar fi dispărut. Până și pe obiectele catalogate kitsch timpul le înobilează. Întâlnim obiecte de prin anii '20 - '30 pe care nu le aruncăm, pentru că au devenit antichități. Dar pe cele de prin anii '70 de ce le aruncăm? Pentru că sunt destul de noi pentru noi. Nu este dificil să păstrezi așa o măsură între păstrarea unor tradiții familiale sau de cartier și promovarea în general a culturii tradiționale și locale, în măsura în care, la acest efort participă destul de multă lume. După mine ar fi mult mai ușor dacă autoritățile ar trata cultura așa cum tratează și alte domenii. Dacă vrei ca ceva să prindă consistență mai mare și să aducă la un moment dat beneficii de ordin economic, acestea trebuie să fie tratate la același nivel cu altele înfloritoare. Cum ar fi să investești în știință și sănătate, dar în cultură să nu investești, dar să aștepti rezultate. Și cultura trebuie să fie finanțată serios. Poate că în viitor situația se va schimba și păstrătorii de tradiție din fiecare zonă, din fiecare sat vor avea ocazia să se alăture unor proiecte de anvergură mai mare și astfel să valorifice ceea ce cunosc sau dețin într-un mod mai accesibil și mai așezat, dar și mai firesc, pentru că altfel, ne vom pomeni că peste douăzeci de ani vom sta la aceeași discuție și vom spera ca lucrurile să se îndrepte și să fie mai bine. Să nu uităm că am avut 30 de ani de la căderea comunismului, am renunțat la marxism, la dialectică, la toate acele lucruri care ne-au marcat cumva și am îmbrățișat capitalismul cu eficiența, dar, când ne-am uitat peste gard la capitaliști am văzut că se investea foarte mult în cultură și cu cap și nu se punea problema musai a unei eficiențe economice. Și asta ar fi după mine calea de urmat. Viitorul culturii românești constă în descentralizare și în implicarea județelor în proiectele culturale, iar ministerul să aibă mai degrabă o funcție de încurajare și de stimulare, dar nu de control și de gestionat finanțe, pentru că s-a dovedit în 30 de ani că nu funcționează cum trebuie. De aceea spun că viitorul trebuie să aparțină unui cadru provincial și local, că numai atunci păstrătorii de tradiție vor putea să facă ceva.

G. B.: - Promovați costumul popular alături de soția dumneavoastră ca un simbol al păstrării tradiției în comunitate, cum reușiți să păstrați această atmosferă în care dinamica este tradiția, cred că sunteți printre pușinii manageri care purtați costumul tradițional la unele evenimente importante?

A. S.: - A fost ușor din două motive, eu nu umblu cu piesele din colecția muzeală, pentru că am trăit în casă printre obiecte și costume vechi și am știut că la un moment dat, când or să-mi vină o să le și port, pe de o parte. Pe de altă parte, tradiția cere și sacrificii, dacă vrei să dai exemplu, trebuie ca tu să fii într-un prim front. În plus, am și avut noroc, pentru că soția mea m-a înțeles și mi-a apreciat tradițiile și s-a integrat foarte bine în ele. Păstrăm cât se poate tradiția de aici, din zonă, pentru că este datoria noastră să o păstrăm. Încercăm să purtăm costumele noastre nu ale altora, nu că nu le-am aprecia, dar atunci când te îmbraci cu ce este al tău este o notă mult mai mare de autenticitate. Ideea este că trebuie să te mulțumești cu ce este al tău și să-l promovezi. Și dacă noi nu le facem, atunci cine să le facă. Iar faptul că soția mea, Lia, a venit alături de mine și a perpetuat lucrurile astea și mâncărurile noastre, și tradițiile noastre, și portul, a fost foarte bine. Și nu este un caz singular, majoritatea familiilor din Șchei sunt uniți în respectarea tradițiilor. Și în ceea ce privește ancorarea aceasta în specificul local, mie mi-a fost mai ușor pentru că m-am născut în Șcheii Brașovului, lucrez la 8 minute distanță de casă și mi-a fost mult mai ușor și să-mi adaptez specificul local la munca mea și munca mea la promovarea specificului local. Cinste tuturor celor care sunt implicați în domeniul acesta al culturii tradiționale, pentru că, la nivelul de subfinanțare care există și la problemele care apar zi de zi în activitatea instituțiilor muzeale, cred că alți confrăți de-ai noștri din alte țări, demult și-ar fi luat tălpășița și s-ar fi angajat în alte domenii unde ar fi fost mult mai ușor. Așadar cei care persistă în domeniul nostru, cu siguranță că le place și sunt devotați acestei cauze.

G. B.: - Vă mulțumim și vă dorim mult succes în cariera dumneavoastră și în toate proiectele pe care doriți să le realizați!